

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 15.11.2021, klo 09:00 - 18:19

Paikka Kaupunginvaltuuston istuntosali

Käsitellyt asiat

§ 191 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 192 Pöytäkirjan tarkastus

§ 193 Läsnäolo- ja puheoikeudet

§ 194 Tiedoksi merkittävät asiat

§ 195 Keskustelu Tampereen strategiasta 2030, vuoden 2022 talousarviosta ja vuosien 2022-2025 taloussuunnitelmasta sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat

§ 196 Tampereen strategian 2030 hyväksyminen

§ 197 Tuloveroprosentti, kiinteistöveroprosentti ja muiden verojen perusteet vuodelle 2022

§ 198 Vuoden 2022 talousarvio ja vuosien 2022-2025 taloussuunnitelma sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat

§ 199 Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

§ 200 Kokousraportit

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Nurminen Ilmari (9.00-15.45 ja 16.40-18.19), puheenjohtaja
Sasi Ilkka (9:00-15:50 ja 17:45-18:19), 1. varapuheenjohtaja
Mustakallio Jaakko, 2. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko, 3. varapuheenjohtaja
Aaltonen Teemu
Aittokallio Marjo, varajäsen, saapui 17:00
Aleksovski Atanas
Alppi Ulla-Leena
Caglayan Merve
Dundar-Järvinen Aila
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grönroos Arto
Gustafsson Jukka, poistui 18:15
Haapa-aho Olga, saapui 09:10
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartin
Heikkilä Lasse, varajäsen, 9:00-9:20 ja 10:00-13:30
Helimo Matti
Hiitti Antti
Hiltunen Kari-Matti, varajäsen
Hinkka Petteri, varajäsen, saapui 12:00
Höyssä Matti
Ikonen Anna-Kaisa
Ivanoff Antti
Julin Sofia
Jäntti Aleks
Järvenpää Elina
Järvinen Matti
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kaleva Lassi, saapui 09:10
Kampman Ulla
Karintaus Katja, varajäsen, saapui 15:50, poistui 17:46
Kiviranta Joonas, poistui 17:30
Kivistö Anneli
Kostiainen Leena
Krasniqi Brigita
Kummola Kalervo
Leino Ida
Liimola Anne, varajäsen, saapui 18:15
Loukaskorpi Johanna
Lyly Lauri
Machaal Mahmoud
Marin Sanna, saapui 09:10
Markkanen Jouni
Minkkinen Minna

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Moisander Antti
Moisio Jani, varajäsen, poistui 14:50
Mäkeläinen Suvi, varajäsen, saapui 16:21
Ovaska Jouni, poistui 16:20
Porttikivi Ilkka
Puisto Sakari, poistui 16:15
Puolimatka Marika
Pursiainen Sirpa, saapui 09:20
Raevaara Arne
Rajala Petri
Rantanen Ilpo, varajäsen, saapui 15:00, poistui 15:30
Rokosa Inna
Salmi Pekka
Salmijärvi Mirja
Sareila Hanna
Schafeitel Yrjö, varajäsen, saapui 15:45
Seppänen Erkki, varajäsen, saapui 16:15
Sheikh Liban
Sirén Jouni, varajäsen
Siuro Petri, varajäsen
Stenhäll Jaakko
Suomela Iiris, 09:00-11:00 ja 13:30-18:19
Suoniemi Juhana, varajäsen, saapui 11:00, poistui 13:30
Taina Anneli
Tanus Sari, 09:00-10:00 ja 13:30-18:19
Tapio Noora
Vallin Veikko, poistui 12:00
Vigelius Joakim
Viitanen Pia
Vikman Sofia, 09:00-15:00 ja 15:30-18:19

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Aarnio Jouko, kaupunginlakimies
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Kuosmanen Taru, johtaja
Kyötilä-Vettenranta Tiina, hallintolakimies
Lindell Raija, viestintäpäällikkö
Linnamaa Reija, strategiajohtaja
Markkula Maria, nuorisovaltuuston edustaja, saapui 16:10
Mustikkamäki Nina, strategiapäällikkö
Männikkö Jukka, talousjohtaja
Nurminen Mikko, johtaja
Perämaa Juha, lakimies
Pietikäinen Niina, henkilöstöjohtaja
Rantanen Teppo, johtaja
Ruonala Heidi, lakimies
Savisaari Lauri, johtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Viitala Erja, kaupunginreviisori
Viitaniemi Riikka, lakimies
Vuojolainen Arto, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja
Vuori Arttu, nuorisovaltuuston edustaja, saapui 16:55
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja

Poissa

Halonen-Saari Miila
Jussila Anne-Mari
Molari Anni O
Tynkkynen Oras

Allekirjoitukset

Ilmari Nurminen
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Arto Grönroos

Olga Haapa-aho

muut allekirjoittajat

Jaakko Mustakallio
puheenjohtajana § 195

Ilkka Sasi
puheenjohtajana § 195

Jouko Aarnio
kaupunginlakimies

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tiina Kyötilä-Vettenranta
hallintolakimies

Juha Perämaa
lakimies

Heidi Ruonala
lakimies

Riikka Viitaniemi
lakimies

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi kaupungin internetsivulle
www.tampere.fi
23.11.2021

Kalle Kaunisto, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 191

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Merkittiin, että valtuuston vahvuus oli 64 valtuutettua.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 192

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Arto Grönroos ja Olga Haapa-aho (varalle Milka Hanhela ja Vilhartti Hanhilahti).

Päätösehdotus oli

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Vuorossa ovat Arto Grönroos ja Jukka Gustafsson.

Varalla Olga Haapa-aho ja Miila Halonen-Saari.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 193

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Päätös

Läsnäolo- ja puheoikeudet myönnettiin seuraavasti:

Tämän kokouksen ajaksi kilpailukykyjohtaja Anna-Kaisa Heinämäki, viestintäjohtaja Katja Kannonlahti, johtaja Taru Kuosmanen, strategiajohtaja Raija Linnamaa, strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki, talousjohtaja Jukka Männikkö, johtaja Mikko Nurminen, henkilöstöjohtaja Niina Pietikäinen, johtaja Teppo Rantanen, työllisyysjohtaja Regina Saari, hallintosihteeri Hanna Sandström, johtaja Lauri Savisaari, hallintojohtaja Jukka Varonen, kaupunginreviisori Erja Viitala ja lakimies Riikka Viitaniemi sekä liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 194

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Valtuuston pikkujoulut

Valtuuston pikkujoulut pidetään perjantaina 10.12.2021 Raatihuoneella, ilmoittautumisen takaraja on 30.11.2021. Kutsu on lähetetty valtuutetuille sähköpostitse.

Adressi lidesjärven eteläpuolisen alueen säilyttämiseksi luonnonvaraisena

Pro lidesjärvi -ryhmä luovuttaa adressin lidesjärven eteläpuolisen alueen säilyttämiseksi luonnonvaraisena valtuustosalin aulassa ennen valtuuston kokousta 20.12.2021, kello 16.35.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 195

Keskustelu Tampereen strategiasta 2030, vuoden 2022 talousarviosta ja vuosien 2022-2025 taloussuunnitelmasta sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat

TRE:511/02.02.01/2021

Päätös

Merkittiin.

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan ehdottama käsittelyjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti. Lisäksi puheenjohtaja totesi, että repliikkipuheenvuoroja ei sallita tässä kokouksessa.

Pormestari, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Anna-Kaisa Ikonen teki seuraavat muutosehdotukset §:ään 196:

Kohta "Yhdenvertaiset yksilöt" s. 5-7.

S. 5 lisätään "Kiinnitämme erityistä huomiota kotoutumisen onnistumiseen."

S. 7 lisätään tavoitteeksi "Kaupunkilaisten yhdenvertaisuus on parantunut." ja mittareiksi "Tampereen kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman toteutuminen" sekä "kokemus syrjinnästä".

Pormestari, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Anna-Kaisa Ikonen teki seuraavat muutosehdotukset §:ään 198:

Ei käsitellä valtuustoaloitetta "Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, Valtuustoaloite kulttuuribussien käyttöönottamiseksi Tampereen kaupungissa - Aila Dünder-Järvinen, TRE: 5210/08.00.01/2019" talousarvion yhteydessä. Asiaan tulee saada sivistys- ja kulttuurilautakunnan vastaus.

Lisäksi todetaan, että valtuustoaloite "Maksuttoman aamupalatarjoilun tarjoamiseksi haastavilla alueilla toimiviin peruskouluihin - Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmä, TRE:1492/12.00.01/2021" on aineistossa mukana teknisenä virheenä, koska asiaa ei ole käsitelty lautakunnan kokouksessa.

Kohta "Tampereen strategia 2030" s. 25-28. Lisätään vuoden 2022 toiminnan tavoitteeksi:

"Kansainvälistä saavutettavuutta vahvistetaan Tampere-Pirkkalan lentoyhteyksien kasvulla. Joukkoliikenneyhteyksiä Tampere-Pirkkalan lentoasemalle kehitetään."

Kohta: "Kehittämistoiminta Tampereen kaupungilla" s. 37 lisätään: "Perustetaan vuoden 2022 aikana köyhyystyöryhmä päivittämään köyhyysohjelmaa ja edistämään pienituloisten tamperelaisten palveluita ja hyvinvointia."

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kohta "Sivistyspalvelujen palvelualue" s. 45-49

S. 49 Kohta "Kulttuuri", "Toiminnan keskeiset muutokset" lisätään:
"Hietasen hautamonumentin 1918 vakaumuksensa puolesta sortuneiden työläisten muistolle (Punaisten muistomerkki) nimien keruun tutkimustyö loppuunsaatetaan ja muistomerkistä puuttuvien punavankien muisto huomioidaan vaihtoehtoisella, itsenäisellä teoksella. Tavoitteena on muistomerkkin toteuttaminen 2023."

"Suunnitellaan perustettavaksi Lotta Svärd -muistomerkki ja osoitetaan sille paikka. Tavoitteena on muistomerkkin toteuttaminen 2023."

Kohta "Sosiaali- ja terveystieteiden palvelualue" s. 50-54

S. 53 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, toiminnan keskeiset muutokset. Ensimmäisen virkkeen perään lisätään:

"Nuorten terapiatakuun toteuttamiseksi voidaan kokeilla esim. walk in -palvelua. Tavoite on toteuttaa terapiat matalan kynnyksen palveluina perustuen näyttöön perustuviin hoitoihin ja toimintamalleihin. Näitä voivat tuottaa julkiset ja yksityiset palveluntuottajat ja järjestöt."

S. 54 Vastaanottopalvelut, toiminnan keskeiset muutokset lisätään:

Terapiapalvelusetelit laajennetaan koskemaan psykologien ja psykiatristen sairaanhoitajien antamia lyhytterapioita kaikille ikäryhmille.

Kohta: "Elinvoiman ja kilpailukyvyyn palvelualue" s. 55-75

S. 55 Vuoden 2022 toiminnan tavoitteet lisätään:

"Kansainvälistä saavutettavuutta vahvistetaan Tampere-Pirkkalan lentoyhteyksien kasvulla. Joukkoliikenneyhteyksiä Tampere-Pirkkalan lentoasemalle kehitetään."

Kohta: "Kaupunkiympäristön palvelualue" s. 76-83

S. 83 Joukkoliikenne, toiminnan keskeiset muutokset lisätään:

"Vuoden 2022 aikana käynnistetään pormestariohjelman mukaisesti selvitys tasataksan toteutuksesta ja sen rahoituksesta."

Kohta "LIITTEET" s. 114-134, Konsernin toiminta ja talous

S. 118 Tamperen Sähkölaitos -konserni, lisätään

"Sähkölaitos jatkaa polttoon perustumattomien ja hiilinegatiivisten kaukolämpöratkaisujen edistämistä syksyllä julkaistun selvityksensä pohjalta"

Pormestari, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Anna-Kaisa Iksen puheenvuoron jälkeen käytiin keskustelu, joka aloitettiin ryhmien suuruusjärjestyksessä seuraavasti:

Kokoomuksen ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolueen Tampereen valtuustoryhmän puheenjohtaja Kalervo Kummola käytti ryhmäpuheenvuoron kannattaen pormestari, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Anna-Kaisa Iksen puheenvuorossaan tekemiä muutosehdotuksia.

Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmän puheenjohtaja Pekka Salmi käytti ryhmäpuheenvuoron kannattaen pormestari,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

**kaupunginhallituksen puheenjohtaja Anna-Kaisa Iksen
puheenvuorossaan tekemiä muutosehdotuksia.**

**Tampereen vihreä valtuustoryhmä 1. varapuheenjohtaja Brigita
Krasniqi käytti ryhmäpuheenvuoron.**

**Perussuomalaisen valtuustoryhmän puheenjohtaja Lassi Kaleva
teki ryhmäpuheenvuorossaan seuraavat muutosehdotukset §:ään
198:**

Sivu 14. Toimintaympäristö.

Väestö-alaotsikon viimeiseksi kappaleeksi: "Tampereen kaupunki lopettaa kiintiöpakolaisten vastaanottamisen. Mikäli kiintiöpakolaisten vastaanottoa jatketaan, pyritään vastaanottamaan pakolaisia kulttuurinen etäisyys huomioiden."

Sivu 28. Alustavat vuositavoitteet.

Talousarvion toiminnan tavoite 2022. Nro 38 "Talouden tasapainotus- ja tuottavuusohjelma on laadittu ja toteutus on käynnistetty." Muutetaan muotoon: "Talous tasapainotetaan."

Sivu 33. Hiedanranta-kehitysohjelma

Toiminnan painotukset vuonna 2021. Toisen sarakkeen lopussa kolmanneksi viimeinen rivi alkaen "kaupungin painotuksina alueella on..." poistetaan kolme lausetta, joista viimeinen loppuu sanoihin "...edelleen Lentävänniemen suuntaan."

Lisätään poistettujen kolmen lauseen tilalle teksti: "Kaupunki päättää olla toteuttamatta Näsisarta alueen pohjavedelle aiheutuvan riskin johdosta. Raitiotien 2-osan toteuttamista Santalahdesta eteenpäin siirretään 5 vuodella. Näsisaren täyttöä varten tarkoitettun murskeen jatkokäsittelyä ja myyntiä tutkitaan."

KUSTANNUSVAIKUTUS: Sulkavuoren kiviaineksen jalostaminen myyntiin lisää kaupungin tuloja tulevien vuosien kuluessa arviolta noin 8 milj. euroa. Numeromuutokset viedään budjettiin virkamiestyönä.

Sivu 38. Ilmastobudjetti

Sivun ensimmäinen lause muutetaan muotoon: "Tampere tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2050 mennessä."

Ensimmäisen lauseen jälkeen lisätään seuraava lause: "Hiilineutraaliutta tavoiteltaessa toteutetaan vain sellaisia toimenpiteitä, jotka eivät merkittävästi nosta asumisen, elämisen, liikkumisen ja yrittämisen hintaa."

Päästöbudjetti-kappale. Poistetaan tekstistä seuraavat lauseet:

"Liikenteen päästöt laskevat hitaasti. Mitä pidempään tämä jatkuu, sitä rajumpi muutos tarvitaan tavoitteeseen pääsemiseksi."

Päästöbudjetti-kappale. Lisätään kappaleen loppuun seuraavat lauseet: "Tampere ei edistä ilmasto- tai muistakaan syistä lihan ja maidon käytön rajoittamista tai lopettamista, etenkään kasvavassa iässä olevien lasten

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

tai haavoittuvassa asemassa olevien vanhusten yksiköissään, tai kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa."

KUSTANNUSVAIKUTUS: Nolla.

Sivu 43. Hankinnat.

Kohtaan "Kaupungin hankinnan periaatteet ovat:" viimeiseksi kohdaksi lisätään lause: "Tampereen kaupunki pyrkii lain sallimin keinoin mahdollistamaan ja varmistamaan alueellaan toimivien pienten ja keskisuurten yritysten osallistumisen tarjouskilpailuihin, ja niissä menestymisen."

Sivu 46. Sivistys- ja kulttuurilautakunta.

Lisätään "Tuottavuus"-osan loppuun uusi kappale: "Tampere edistää liikkumista tarjoamalla uimahallin käyttäjämaksut puoleen hintaan kaikille 65-vuotta täyttäneille klo 9-14 välisenä aikana matkakortilla maksettaessa."

KUSTANNUSVAIKUTUS: miinus 100 000 euroa. Numeromuutokset viedään budjettiin virkamiestyönä.

Sivu 49. Liikunta ja nuoriso.

Toiminnan keskeiset muutokset -laatikko. Laatikon ylimmässä neljänneksessä sanoihin "...Hakametsän Sport Campuksen suunnittelutyö jatkuu" jälkeen lisätään uusi virke: "Ympärivuotisessa käytössä olevien valaistujen kuntoportaiden rakentamisen suunnittelutyö käynnistetään."

Sivu 53. Ikäihmisten palvelut.

Toiminnan keskeiset muutokset -laatikkoon, omaksi kokonaisuudekseen viimeisen kohdan "allasjumppa" jälkeen. Lisätään seuraava teksti: "Kaupunki tukee omaishoitajia ja omaishoitoa tehokkaaksi havaituilla keinoilla."

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut. Toiminnan keskeiset muutokset -laatikkoon. "Vahvistetaan lastensuojelun aikuissosiaalityötä"- virkkeen jälkeen lisätään teksti: "Lastensuojelun rekrytointiongelmaan etsitään aktiivisesti ratkaisuja."

Sivu 58. Ammatillinen koulutus.

Toiminnan keskeiset muutokset -taulukkoon viimeiseksi uudeksi kohdaksi: "Maahanmuuttajien kotoutumista suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan varmistetaan muun muassa sillä, että kotoutumissuunnitelmaan sisältyvää laadukasta suomen kielen ja kulttuurin opetusta on tarjolla riittävästi, ja edistymistä mitataan selkeillä testeillä."

Lukiokoulutus. Laatikko: Toiminnan keskeiset muutokset. Lisätään viimeisen lauseen: "Lisäksi laaditaan lähivuosina suunnitelma lukiopaikkojen kasvattamisesta" jälkeen lause: "Lukiopaikat lisätään pääsääntöisesti yleislinjoille."

Sivu 65. Talonrakennushankkeet vuosina 2022-2025

Taulukon teksti "Kaupin urheilupuisto (huolto- ja stadionrakennus, stadion,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

jalkapallokatsomo)" poistetaan ja tilalle tulee teksti: "Kaupin urheilupuisto (ympärivuotinen jalkapallohalli pukutilat ja katsomot noin 3000-4000 katsojalle)". Toteutetaan voimassa olevan budjetin puitteissa.

Sivu 69 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kaupin urheilupuiston katsomot -kappaleen otsikko ja teksti poistetaan ja ne korvataan seuraavasti. Uusi otsikko: "Ympärivuotisen jalkapallohallin toteuttaminen Kaupin urheilupuistoon". Uusi teksti: "Kaupin pesäpallo- ja hiihtostadionin rakentaminen aloitetaan syksyllä 2021 ja se otetaan käyttöön kesällä 2022. Kaupin tekonurmi 3:n paikalle rakennetaan uusi ympärivuotiseen toimintaan ja kaikille seuroille tarkoitettu jalkapallohalli, johon sijoittuvat myös pukuhuoneet ja aputilat sekä katsomo noin 3000-4000 katsojalle. Liikenne- ja pysäköintiratkaisut toteutetaan uuden asemakaavan mukaisesti vuosina 2021–2022."

Sivu 76. Yhdyskuntalautakunta

Henkilöautolla tulee päästä liikkumaan sujuvasti koko kaupungin alueella. Kadunvarsipysäköinnin määrää ei vähennetä.

Sivu 85. Konsernihallinto.

Talous. "Ensimmäiseksi kappaleeksi lisätään seuraava kappale: Investointikatto, joka sisältää kaikki investoinnit, otetaan käyttöön vuoden 2023 alussa."

KUSTANNUSVAIKUTUS: Positiivinen riippuen toimenpiteistä.

Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmän puheenjohtaja Milka Hanhela käytti ryhmäpuheenvuoron.

Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja Jouni Ovaska käytti ryhmäpuheenvuoron kannattaen pormestari, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Anna-Kaisa Iksen puheenvuorossaan tekemiä muutosehdotuksia.

Tampereen kristillisdemokraattien valtuustoryhmän puheenjohtaja Sirpa Pursiainen käytti ryhmäpuheenvuoron kannattaen pormestari, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Anna-Kaisa Iksen puheenvuorossaan tekemiä muutosehdotuksia.

Kokous keskeytettiin lounastauon ajaksi kello 12.30-13.30. Tauon jälkeen jatkettiin keskustelua.

Jouni Sirén teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen §:ään 198:

"Hiedanranta-kehitysohjelma s. 33. Vaitinaron eritasoliittymän suunnittelua ei jatketa ennen kuin on saatu Korkeimman hallinto-oikeuden päätös Näsijärven vesistötyttöä koskevasta valituksesta."

Kokous keskeytettiin päivällistauon ajaksi kello 16.40-17.30.

Perustelut

1. Tampereen strategian 2030 ja vuoden 2022 talousarvion esittely

Pormestari, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Anna-Kaisa Ikonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

2. Keskustelu

Esityslistan pykälistä 195-198 käydään keskustelu samanaikaisesti seuraavasti:

Ryhmäpuheenvuorot 10 minuuttia, valtuustoryhmät suuruusjärjestyksessä. Ryhmäpuheenvuorojen aikana mahdollisesti tehdyt muutos- ja ponsiehdotukset sekä kirjallisina että sähköisenä sihteeristölle: otsikko, sivu ja esitetty muutos tai ponsi.

Kokoomuksen ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolueen Tampereen valtuustoryhmä

Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Tampereen vihreä valtuustoryhmä

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmä

Keskustan valtuustoryhmä

Tampereen kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

Yksittäisten valtuutettujen puheenvuorot, joiden aikana mahdollisesti tehdyt muutos- ja ponsiehdotukset sekä kirjallisina että sähköisenä sihteeristölle: otsikko, sivu ja esitetty muutos tai ponsi.

Muutos- ja ponsiehdotukset pykälisiin 196-198 on tehtävä pykälän 195 keskustelun aikana. Muutos- ja ponsiehdotuksia ei saa tehdä enää käsiteltäessä pykälää 196-198. Pykälien 196-198 kohdalla suoritetaan vain mahdolliset äänestykset ja todetaan päätökset.

3. Yksityiskohtainen käsittely

Käsittely esityslistan §:n 198 osalta käydään talousarviokirjassa olevan jaottelun mukaisesti:

Sisällysluettelo

Esipuhe s. 3-4

YLEISPERUSTELUT s. 7-42

Talous- ja strategiaprosessi s. 9

Tampereen kaupungin organisaatio s. 9-10

Taloudelliset lähtökohdat s. 11-13

Talouden kehitysnäkymät s. 11

Kuntatalous s. 12

Kaupungin talous s. 13

Toimintaympäristö s. 14-18

Väestö s. 14

Työ s. 16

Asuminen s. 18

Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta s. 19-22

Talousarvion osat s. 19
Talousarvion sitovuus s. 19
Tilivelvollisen valvontavastuu s. 22

Henkilöstö s. 23-24

Tampereen strategia 2030 s. 25-28

Vuoden 2022 toiminnan tavoitteet s. 25
Strategiset painopisteet ja vuositavoitteet s. 26

Tuottavuuden tila s. 29-30

Tampereen kaupungin kehitysohjelmat s. 31-34

Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma s. 32
Hiedanranta-kehitysohjelma s. 33
Tampere Junior -kehitysohjelma s. 34

Uudet kehitysohjelmat s. 35-36

Elämystalouden kehitysohjelma s. 35
Älykaupunki kaupunkilaisille -kehitysohjelma s. 36
Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma s. 36

Kehittämistoiminta Tampereen kaupungilla s. 37

Ilmastobudjetti s. 38-39

Riskienhallinta ja turvallisuus s. 40-41

Hankinnat s. 42-43

KÄYTTÖTALOUSOSA JA INVESTOINNIT YKSIKÖITTÄIN s. 44-96

Sivistyspalvelujen palvelualue s. 45-49

Sivistys- ja kulttuurilautakunta s. 45

Varhaiskasvatus ja esiopetus s. 48
Perusopetus s. 48
Kulttuuri s. 49
Liikunta ja nuoriso s. 49

Sosiaali- ja terveystalouden palvelualue s. 50-54

Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta s. 50

Ikäihmisten palvelut s. 53
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut s. 53
Vastaanottopalvelut s. 54
Psykososiaalisen tuen palvelut s. 54
Sairaalapalvelut s. 54

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue s. 55-75

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Elinvoima- ja osaamislautakunta s. 55

Ammatillinen koulutus s. 58
Lukiokoulutus s. 58
Työllisyys- ja kasvupalvelut s. 59
Vetovoima ja edunvalvonta s. 59
Elinkeinopalvelut s. 60
Kehitysohjelmat s. 60

Asunto- ja kiinteistölautakunta s. 61

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka s. 64
Talonrakennushankkeet s. 65

Kaupunkiympäristön palvelualue s. 76-83

Yhdyskuntalautakunta s. 76

Kaupunkiympäristön suunnittelu s. 79
Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito s. 79
Kestävä kaupunki s. 80

Joukkoliikennelautakunta s. 81

Joukkoliikenne s. 83

Konsernihallinto s. 84-86

Konsernihallinto s. 84
Yhteiset erät s. 86

Taseyksiköt s. 87-94

Pirkanmaan pelastuslaitos s. 87
Vahinkorahasto s. 90
Liikelaitokset s. 91-96
Tampereen Vesi Liikelaitos s. 92
Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos s. 94

LASKELMAT s. 97-113

Tuloslaskelma s. 98-106

Verotulot s. 101
Valtionosuudet s. 104
Korkotulot ja -menot s. 105
Muut rahoitustulot ja -menot s. 106

Investoinnit s. 107-109

Rahoituslaskelma s. 110-111

Antolainauksen muutokset s. 112
Korollisten velkojen muutokset s. 113

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

LIITTEET s. 114-134

Konsernin toiminta ja talous s. 115
Investoinnit kohteittain 2022-2031 s. 126
Täydentäviä tietoja s. 134

Lounastauko pidetään kello 12.30-13.30, päivällinen kello 16.30-17.30.

Liitteet

1 Kh 1.11.2021 Pormestarin talousarvioehdotus 2022
2 Kh 1.11.2021 Korjauslista vuoden 2022 talousarvioon, 27.10.2021
3 Kh 1.11.2021 Talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät aloitteet ja niihin annetut vastaukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 196, 15.11.2021

Kaupunginhallitus, § 490, 25.10.2021

§ 196

Tampereen strategian 2030 hyväksyminen

TRE:2162/00.01.02/2021

Kaupunginvaltuusto, 15.11.2021, § 196

Valmistelija / lisätiedot:

Reija Linnamaa

Valmistelijan yhteystiedot

Strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki, puh. 040 138 9234, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin seuraavin muutoksin:

Sivulle 5 lisätään: "Kiinnitämme erityistä huomiota kotoutumisen onnistumiseen."

Sivulle 7 lisätään tavoitteeksi "Kaupunkilaisten yhdenvertaisuus on parantunut." ja mittareiksi "Tampereen kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman toteutuminen" sekä "kokemus syrjinnästä".

Päätösehdotus oli

Tampereen strategia 2030 Tekemisen kaupunki hyväksytään ja se korvaa aiemmin voimassa olleen Tampere – Sinulle paras -strategian.

Kokouskäsitteily

Pormestari Anna- Kaisa Ikonen oli tehnyt seuraavat muutosehdotukset:

Muutosesitys 1, kohta "Yhdenvertaiset yksilöt" s. 5- 7.

S. 5 lisätään "Kiinnitämme erityistä huomiota kotoutumisen onnistumiseen."

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska ja Sirpa Pursiainen

Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutosesitys 2, kohta "Yhdenvertaiset yksilöt" s. 5- 7.

S. 7 lisätään tavoitteeksi "Kaupunkilaisten yhdenvertaisuus on parantunut." ja mittareiksi "Tampereen kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman toteutuminen" sekä "kokemus syrjinnästä".

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska ja Sirpa Pursiainen

Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Nina Mustikkamäki, ko-pa-li (konsernihallinto, palvelualueet, liikelaitokset)

Liitteet

1 Tampereen strategia 2030 - Tekemisen kaupunki, päivitetty 3.11.2021

Kaupunginhallitus, 25.10.2021, § 490

Valmistelijat / lisätiedot:
Reija Linnamaa

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Anna-Kaisa Ikonen, Pormestari

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen strategia 2030 Tekemisen kaupunki hyväksytään ja se korvaa aiemmin voimassa olleen Tampere – Sinulle paras -strategian.

Perustelut

Tampereen uutta strategiaa on valmisteltu Anna-Kaisa Ikonen pormestariohjelman 2021-2025 pohjalta. Tampereen strategia ulottuu vuoteen 2030 ja se perustuu tunnistettuihin tulevaisuuden muutostekijöihin.

Strategiatyö käynnistyi keväällä 2021 toimintaympäristön analysoinnilla ja tulevaisuustyöskentelyllä, joka tähtäsi Tampereen keskeisten muutostekijöiden tunnistamiseen. Valtuuston ja ylimmän johdon strategiawebinaarissa 10.3.2021 arvioitiin nykyisen strategian Tampere – Sinulle paras toteutumista. Valtuuston ja ylimmän johdon strategiawebinaarissa 23.6.2021 esiteltiin kevään työskentelystä koostettua ja kiteytettyä aineistoa sekä strategiatyössä että pormestariohjelman valmistelussa hyödynnettäväksi. Uusi valtuusto kommentoi ensimmäistä strategialuonnosta 12.8.2021 osana perehdyttämiskoulutusta. Strategiawebinaarissa 25.8.2021 ylin johto ja valtuusto kävivät keskustelua ja ohjasivat strategialuonnoksen jatkovalmistelua. Kaupunginhallitus on käsitellyt strategiaa kokouksissaan 29.3.2021, 6.9.2021 ja 27.9.2021. Kaupunginhallituksen konsernijaosto keskusteli strategiasta 31.8.2021. Kaupunginvaltuusto kommentoi strategialuonnosta iltakoulussa ja valtuuston kokouksessa 20.9.2021. Lautakunnille järjestettiin syyskuun aikana mahdollisuus kommentoida strategialuonnosta. Valtuustoryhmille tarjottiin strategialuonnoksen kommentointimahdollisuus 7. - 12.10.2021.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen uutta strategiaa on valmisteltu laajassa osallistavassa prosessissa. Kevään 2021 aikana toteutettiin henkilöstölle, kuntalaisille, kaupungin keskeisille sidosryhmille, järjestöille sekä yhtiöille ja liikelaitoksille suunnatut tulevaisuuskyselyt, joilla kerättiin syötteitä uuden strategian valmisteluun. Kyselyihin saatiin noin 4 000 vastausta. Noin 100 erityisryhmien edustajaa osallistui kevään aikana tulevaisuuskeskusteluihin ja osa heistä tuotti näkemyksiään Tampereen toivotusta tulevaisuudesta taiteen keinoin. Taideteokset ovat esillä virastotalon näyttelyssä 18. - 29.10.2021. Myös vaikuttamistoimielimet tuottivat aineistoa strategiatyöhön kevään kokouksissaan. Tamperelaiset lapset ja nuoret kertoivat ajatuksiaan kaupungin tulevaisuudesta 4.- ja 8.-luokkalaisten sekä Tredun Vaikuta! -päivillä. Noin 2 650 lapsen ja nuoren vastauksista muodostettiin strategialle lasten ja nuorten varjovisio, joka esiteltiin valtuustolle ja ylimmälle johdolle strategiawebinaarissa 25.8.2021.

Kaupungin henkilöstö on osallistunut strategian laadintaan laajasti. Kevään aikana noin 100 palvelualueiden ja konsernihallinnon asiantuntijaa osallistui kattavien, strategian pohjana käytettyjen tulevaisuusanalyysien laadintaan. Kaupungin ylin johto loi näkemystä Tampereen tulevaisuudesta kahdessa työpajassaan maalis- ja huhtikuussa. Henkilöstö kommentoi työyhteisöinä strategialuonnosta syyskuun aikana ja 80 työyhteisöä (yksikkö, tiimi tai ryhmä) kertoi näkemysten strategialuonnoksen sisällöistä. Johtoryhmät ovat käsitelleet strategiaa kokouksissaan. Henkilöstölle on viestitty säännöllisesti strategiatyön etenemisestä kaupungin intranet Taskussa.

Kaikki strategiavalmisteluun liittyvät tilaisuudet on järjestetty koronapandemiasta johtuen etänä. Ensimmäinen fyysisesti järjestetty strategiavalmisteluun liittyvä tilaisuus oli 29.9.2021, jolloin pormestari kutsui keskeiset sidosryhmien edustajat keskustelemaan strategialuonnoksesta ja pormestariohjelmasta.

Tampereen strategian visio on Tekemisen kaupunki. Visiota täydentää neljä painopistettä, joiden kautta strategian keskeiset sisällöt on esitetty. Painopisteet ovat: yhdenvertaiset yksilöt, tekevät yhteisöt, hiilineutraaleja tekoja ja tulevaisuuden edelläkävijyyttä. Painopisteille on luotu vuoteen 2030 tähtäävä tavoitetila sekä valtuustokaudelle kohdistuvat linjaukset, tavoitteet ja mittarit. Strategia nostaa keskeisesti esiin asiakaskokemuksen kehittämisen. Asiakaskokemuksen linjaukset antavat suunnan palveluiden ja kohtaamisten kehittämislle sekä luovat perustan Tampereen pito- ja vetovoiman vahvistamiselle. Strategian toteutumista tukee läpileikkaavan painopisteenä rohkeasti uudistuva kaupunki. Myös tälle kokonaisuudelle on esitetty linjaukset, valtuustokauden tavoitteet ja mittarit.

Strategian sisältöjä tarkennetaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle laadittavissa palvelusuunnitelmissa. Palvelusuunnitelmat laaditaan valtuustokaudelle 2022-2025. Palvelusuunnitelmien sisällöt tarkentuvat vuosisuunnitelmissa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Johtokunnat tarkentavat strategian sisältöjä vuosittain laadittavissa palvelu- ja vuosisuunnitelmissa. Talousarvion toiminnan tavoitteet johdetaan vuosittain strategiasta. Toiminnan tavoitteiden toteutumista seurataan toiminnan ja talouden katsauksissa ja tilinpäätöksessä. Maankäytön suunnittelun osalta strategiaa konkretisoidaan valtuustokausittain päivitettävässä Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa. Myös erillisohjelmissa ja suunnitelmissa tarkennetaan strategian sisältöjä.

Kaupunginhallituksen ohjauksessa toteutetaan kehitysohjelmiä, jotka ovat keskeisiä välineitä merkittävien strategisten muutosten toteuttamiseen. Kehitysohjelmat ovat laajoja ja useita toimijoita yhdistäviä kokonaisuuksia, joihin liittyy myös merkittäviä taloudellisia panostuksia.

Strategian toteutumisessa korostuu laaja yhteistyö sidosryhmien ja asukkaiden kanssa sekä kaupunkikonsernin sisällä tavoitteiden asettaminen, vastuuttaminen ja seuraaminen. Myös johtoryhmätyöskentely, tulokortit, tavoite- ja kehityskeskustelut ja palkitseminen ovat tärkeitä välineitä strategian toteuttamisessa. Toteuttamista tukevat lisäksi viestintä ja yhteiset foorumit.

Strategia sisältää keskeiset viestit omistajapolitiikan ja henkilöstöpolitiikan osalta. Näitä tarkennetaan kaupunginvaltuuston hyväksymällä konserniohjeella ja omistajaohjauksen periaatteilla sekä kaupunginhallituksen hyväksymillä henkilöstöpolitiikan periaatteilla.

Strategian hyväksymisen jälkeen siitä tehdään visualisoidut dokumentit, jotka julkaistaan kaupungin ulkoisilla ja sisäisillä nettisivuilla.

Strategian valmistelussa on otettu huomioon Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030:n ympäristölliseen, sosiaaliseen ja taloudelliseen kestävyyskohdistuvat tavoitteet. Agenda 2030 sisältää 17 tavoitetta, jotka eri maiden tulisi yhdessä saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Strategian neljä painopistettä edistää erityisesti kymmentä Agenda 2030:n tavoitetta, jotka ovat: eriarvoisuuden vähentäminen, terveyttä ja hyvinvointia, hyvä koulutus, kestävät kaupungit ja yhteisöt, ihmisarvoista työtä ja talouskasvua, ilmastotekoja, maanpäällinen elämä, vastuullista kuluttamista, kestävä teollisuus, innovaatioita ja infrastruktuuria sekä yhteistyötä ja kumppanuutta. Tavoitteiden kytkeytyminen strategiaan tuodaan esiin strategiadokumentin visualisoinneissa. Tällä mm. tehdään kestävä kehityksen työtä näkyväksi sekä tuetaan dialogin ja yhteistyön toteuttamista kansainvälisten yhteisöjen ja verkostojen kanssa. Tavoitteiden jäsentämisellä vastataan lisäksi mahdollisiin kansainvälisen rahoitushakujen edellytyksiin, joissa tulee määritellä miten kaupunki edistää Agenda 2030:n tavoitteita. Myös muut Suomen suurimmat kaupungit ovat sitoutuneet kestävä kehityksen tavoitteiden toteutukseen.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Reija Linnamaa, Nina Mustikkamäki, konsernihallinto, palvelualueet, liikelaitokset

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden strategijohtaja Reija Linnamaalle, strategipäällikkö Nina Mustikkamäelle, johtaja Taru Kuosmaselle, johtaja Mikko Nurmiselle, johtaja Teppo Rantaselle sekä johtaja Lauri Savisaarelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Ilmari Nurminen liittyi kokoukseen.

Liitteet

1 Kh 25.10.2021 Tampereen strategia 2030 - Tekemisen kaupunki
2 Kh 25.10.2021 Tampereen strategia 2030 - Tekemisen kaupunki, päivitetty

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 197, 15.11.2021

Kaupunginhallitus, § 512, 01.11.2021

§ 197

Tuloveroprosentti, kiinteistöveroprosentti ja muiden verojen perusteet vuodelle 2022

TRE:7300/02.03.01/2021

Kaupunginvaltuusto, 15.11.2021, § 197

Valmistelija / lisätiedot:
Jukka Männikkö

Valmistelijan yhteystiedot

Talusojohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Verovuodelle 2022 vahvistetaan seuraavat verot:

- Tuloveroprosentiksi 20,25.
- Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi 1,25.
- Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi 0,65.
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi 1,10.
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentiksi 0,40.
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentiksi 3,00.
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentiksi 5,00.

Tiedoksi

Jukka Männikkö, Anniina Ylä-Mattila, verohallinto

Kaupunginhallitus, 01.11.2021, § 512

Valmistelijat / lisätiedot:
Jukka Männikkö

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Verovuodelle 2022 vahvistetaan seuraavat verot:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- Tuloveroprosentiksi 20,25.
- Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi 1,25.
- Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi 0,65.
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi 1,10.
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentiksi 0,40.
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentiksi 3,00.
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentiksi 5,00.

Perustelut

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella.

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja sadasosan tarkkuudella vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, niin ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §).

Vuodelle 2022 määrätty tuloveroprosentti määrittää myös vuoden 2023 tuloveroprosentin, koska Manner-Suomen kunnat eivät voi muuttaa tuloveroprosenttejaan syksyllä 2022. Sote-uudistuksen yhteydessä vuodelle 2023 tehtävä veroprosenttileikkaus tehdään vuoden 2022 tuloveroprosenteista. Viimeisimmän laskelman mukaan tuloveroprosentteja leikattaisiin 12,39 prosenttiyksiköllä. Lopullinen leikattava prosenttiosuus selviää keväällä 2022.

Kaupungin verotulot kertyvät kunnan tuloverosta (kunnallisvero), osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta.

Tuloveroprosentti

Kaupungin vuoden 2022 talousarvio on valmisteltu nykyisen 20,25 tuloveroprosentin mukaan. Vuoden 2022 verotuloarviota tehtäessä on ollut käytettävissä alustavat tiedot vuoden 2020 verotuksesta, jonka mukaan vuonna 2020 verotettavat tulot kasvoivat Tampereella 3,0 prosenttia ja koko maassa 2,1 prosenttia. Verotettavien tulojen arvioidaan kasvavan Tampereella 4,1 prosenttia vuonna 2021 ja 4,2 prosenttia vuonna 2022.

Kunnallisveroja on vuonna 2021 kertymässä noin 894 milj. euroa. Vuonna 2022 kunnallisveroja arvioidaan kertyvän noin 934 milj. euroa.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Yhteisveroja arvioidaan kertyvän kuluvana vuonna 116,2 milj. euroa, mikä on 30,9 milj. euroa vuotta 2020 enemmän. Vuonna 2022 yhteisöverotilitysten arvioidaan vähenevän 29,2 milj. eurolla ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 87 milj. euroa. Yhteisöverojen kertymäarvio perustuu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton arvioon kunnille vuonna 2022 tilitettävistä yhteisöveroista ja kaupungin jako-osuusarviosta.

Kuntien määräaikaisesti vuosille 2021 ja 2022 korotettua yhteisöverosuutta lasketaan 10 prosenttiyksiköllä verovuonna 2022, sillä koronapandemian negatiivisten talousvaikutusten arvioidaan päättyvän. Kuntien yhteisöverotilitysten arvioidaan olevan 1,97 mrd. euroa vuonna 2021.

Valtiovarainministeriö vahvistaa vuonna 2022 käytettävät kuntien jako-osuudet joulukuussa 2021 ja osuudet voivat poiketa nykyisistä jako-osuuksista. Kaupungin jako-osuuden arvioidaan pysyvän vuoden 2021 tasolla.

Kiinteistöveroprosentit

Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Kiinteistöverolain perusteella vuodelle 2022 kiinteistöveroprosenttivälit ovat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93-2,00 %
- Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,41-1,00 %
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93-2,00 %
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 0,93-3,10 %
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti voidaan määrätä välillä 0,00-2,00 % (kiinteistöveroprosentiksi 0,00 vain, jos valtuusto on erikseen näin määrännyt. Jos erillistä veroprosenttia ei ole päätetty, jätetään ilmoituskenttä tyhjäksi.)
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 2,00-6,00 % (Huom! KiintVL 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on kunnanvaltuuston määräämä yleinen veroprosentti + 3,00 %)

Vuoden 2022 talousarviovalmistelussa kiinteistöveroprosentit on pidetty vuoden 2021 tasolla.

Esitettävät kiinteistöveroprosentit ovat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,25
- vakituiset asuinrakennukset 0,65
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,10
- yleishyödylliset yhteisöt 0,40
- voimalaitokset 3,00
- rakentamaton rakennuspaikka 5,00

Kiinteistöveroja on vuonna 2021 kertymässä noin 91 milj. euroa. Vuonna 2022 kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 95 milj. euroa. Verottajan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

toteuttama kiinteistöveron joustava valmistuminen vaikeuttaa kiinteistöverotilistysten arviointia.

Tiedoksi

Jukka Männikkö, Anniina Ylä-Mattila, verohallinto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 198, 15.11.2021

Kaupunginhallitus, § 513, 01.11.2021

§ 198

Vuoden 2022 talousarvio ja vuosien 2022-2025 taloussuunnitelma sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat

TRE:511/02.02.01/2021

Kaupunginvaltuusto, 15.11.2021, § 198

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka Männikkö

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539 ja strategiajohtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin seuraavin muutoksin:

Valtuustoaloitetta "Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, Valtuustoaloite kulttuuribussien käyttöönottamiseksi Tampereen kaupungissa - Aila Dünder-Järvinen, TRE: 5210/08.00.01/2019" ei käsitellä talousarvion yhteydessä. Asiaan tulee saada sivistys- ja kulttuurilautakunnan vastaus.

Lisäksi todettiin, että valtuustoaloite "Maksuttoman aamupalatarjoilun tarjoamiseksi haastavilla alueilla toimiviin peruskouluihin - Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmä, TRE:1492/12.00.01/2021" on aineistossa mukana teknisenä virheenä, koska asiaa ei ole käsitelty lautakunnan kokouksessa.

Sivuille 25-28 kohtaan "Tampereen strategia 2030" lisätään vuoden 2022 toiminnan tavoitteeksi: "Kansainvälistä saavutettavuutta vahvistetaan Tampere-Pirkkalan lentoyhteyksien kasvulla. Joukkoliikenneyhteyksiä Tampere-Pirkkalan lentoasemalle kehitetään."

Sivulle 37 kohtaan "Kehittämistoiminta Tampereen kaupungilla" lisätään: "Perustetaan vuoden 2022 aikana köyhyystyöryhmä päivittämään köyhyysohjelmaa ja edistämään pienituloisten tamperelaisten palveluita ja hyvinvointia."

Sivulle 49 kohtaan "Kulttuuri", "Toiminnan keskeiset muutokset" lisätään: "Hietasen hautamonumentin 1918 vakaumuksensa puolesta sortuneiden työläisten muistolle (Punaisten muistomerkki) nimien keruun tutkimustyö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

loppuunsaatetaan ja muistomerkistä puuttuvien punavankien muisto huomioidaan vaihtoehtoisella, itsenäisellä teoksella. Tavoitteena on muistomerkin toteuttaminen 2023."

"Suunnitellaan perustettavaksi Lotta Svärd -muistomerkki ja osoitetaan sille paikka. Tavoitteena on muistomerkin toteuttaminen 2023."

Sivulle 53 kohtaan Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, toiminnan keskeiset muutokset. Ensimmäisen virkkeen perään lisätään: "Nuorten terapiatakuun toteuttamiseksi voidaan kokeilla esim. walk in -palvelua. Tavoite on toteuttaa terapiat matalan kynnyksen palveluina perustuen näyttöön perustuviin hoitoihin ja toimintamalleihin. Näitä voivat tuottaa julkiset ja yksityiset palveluntuottajat ja järjestöt."

Sivulle 54 kohtaan Vastaanottopalvelut, toiminnan keskeiset muutokset lisätään: "Terapiapalvelusetelit laajennetaan koskemaan psykologien ja psykiatristen sairaanhoitajien antamia lyhytterapioita kaikille ikäryhmille."

Sivulle 55 kohtaan Vuoden 2022 toiminnan tavoitteet lisätään: "Kansainvälistä saavutettavuutta vahvistetaan Tampere-Pirkkalan lentoyhteyksien kasvulla. Joukkoliikenneyhteyksiä Tampere Pirkkalan lentoasemalle kehitetään."

Sivulle 83 kohtaan Joukkoliikenne, toiminnan keskeiset muutokset lisätään: "Vuoden 2022 aikana käynnistetään pormestariohjelman mukaisesti selvitys tasataksan toteutuksesta ja sen rahoituksesta."

Liitteet-osioon sivulle 118 Tampereen Sähkölaitos -konserni, lisätään: "Sähkölaitos jatkaa polttoon perustumattomien ja hiilinegatiivisten kaukolämpöratkaisujen edistämistä syksyllä julkaistun selvityksensä pohjalta."

Päätösehdotus oli

Vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2025 taloussuunnitelma hyväksytään.

Talousarvio sitoo valtuustoon ja muihin toimielimiin nähden Yleisperustelut-osan Talousarvion sitovuus -luvussa määriteltyjen sitovuussäännösten mukaisesti.

Konsernijohtajalle annetaan oikeus päättää organisaatiomuutoksiin liittyvien toimintojen ja niihin liittyvien määrärahojen siirroista.

Konsernijohtajalle tai hänen määräämälleen konsernihallinnon viranhaltijalle annetaan seuraavat oikeudet:

- oikeus ottaa vuoden 2022 mahdollisiin muutettuihin talousarvioihin sisältyvä lainamäärä
- oikeus ottaa vuoden 2022 aikana lyhytaikaisia lainoja 60 milj. euron määrään saakka maksuvalmiuden turvaamiseksi
- oikeus myöntää lyhytaikaisia antolainoja konserniyhteisöille yhteensä enintään 30 milj. euron määrään saakka

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- oikeus konvertoida ja maksaa ennenaikaisesti takaisin kaupungin taseeseen sisältyviä ottolainoja.

Talousarvion liitetietoihin sisältyvät konserniyhteisöjen tavoitteet hyväksytään kuntalain 110 §:n tarkoittamiksi kuntakonsernin tavoitteiksi.

Konsernihallinnon talousyksikkö oikeutetaan tekemään talousarvioasiakirjaan teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät valtuusto- ja kuntalaisaloitteet sekä niihin liitteessä annetut vastaukset merkitään tiedoksi. Aloitteet eivät anna aihetta muihin kuin liitteessä mainittuihin toimenpiteisiin.

Kokouskäsitely

Pormestari Anna-Kaisa Ikonen oli tehnyt seuraavat muutosehdotukset:

Ei käsitellä valtuustoaloitetta "Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, Valtuustoaloite kulttuuribussien käyttöönottamiseksi Tampereen kaupungissa - Aila Dünder-Järvinen, TRE: 5210/08.00.01/2019" talousarvion yhteydessä. Asiaan tulee saada sivistys- ja kulttuurilautakunnan vastaus.

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska ja Sirpa Pursiainen

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi todetaan, että valtuustoaloite "Maksuttoman aamupalatarjoilun tarjoamiseksi haastavilla alueilla toimiviin peruskouluihin - Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmä, TRE:1492/12.00.01/2021" on aineistossa mukana teknisenä virheenä, koska asiaa ei ole käsitelty lautakunnan kokouksessa.

Kohta "Tampereen strategia 2030" s. 25-28. Lisätään vuoden 2022 toiminnan tavoitteeksi: "Kansainvälistä saavutettavuutta vahvistetaan Tampere-Pirkkalan lentoyhteyksien kasvulla. Joukkoliikenneyhteyksiä Tampere-Pirkkalan lentoasemalle kehitetään."

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska, Sirpa Pursiainen ja Ilkka Sasi

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kohta: "Kehittämistoiminta Tampereen kaupungilla" s. 37 lisätään: "Perustetaan vuoden 2022 aikana köyhyystyöryhmä päivittämään köyhyysohjelmaa ja edistämään pienituloisten tamperelaisten palveluita ja hyvinvointia."

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska ja Sirpa Pursiainen

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

S. 49 Kohta "Kulttuuri", "Toiminnan keskeiset muutokset" lisätään:

"Hietasen hautamonumentin 1918 vakaumuksensa puolesta sortuneiden työläisten muistolle (Punaisten muistomerkki) nimien keruun tutkimustyö loppuunsaatetaan ja muistomerkistä puuttuvien punavankien muisto huomioidaan vaihtoehtoisella, itsenäisellä teoksella. Tavoitteena on muistomerkin toteuttaminen 2023."

"Suunnitellaan perustettavaksi Lotta Svärd -muistomerkki ja osoitetaan sille paikka. Tavoitteena on muistomerkin toteuttaminen 2023."

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska, Sirpa Pursiainen, Sofia Vikman ja Ilkka Sasi

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

S. 53 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, toiminnan keskeiset muutokset.

Ensimmäisen virkkeen perään lisätään: "Nuorten terapiatakuun toteuttamiseksi voidaan kokeilla esim. walk in -palvelua. Tavoite on toteuttaa terapiat matalan kynnyksen palveluina perustuen näyttöön perustuviin hoitoihin ja toimintamalleihin. Näitä voivat tuottaa julkiset ja yksityiset palveluntuottajat ja järjestöt."

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska ja Sirpa Pursiainen

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

S. 54 Vastaanottopalvelut, toiminnan keskeiset muutokset lisätään:

"Terapiapalvelusetelit laajennetaan koskemaan psykologien ja psykiatristen sairaanhoitajien antamia lyhytterapioita kaikille ikäryhmille."

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska ja Sirpa Pursiainen

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

S. 55 Vuoden 2022 toiminnan tavoitteet lisätään: "Kansainvälistä saavutettavuutta vahvistetaan Tampere-Pirkkalan lentoyhteyksien kasvulla. Joukkoliikenneyhteyksiä Tampere-Pirkkalan lentoasemalle kehitetään."

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska ja Sirpa Pursiainen

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

S. 83 Joukkoliikenne, toiminnan keskeiset muutokset lisätään: "Vuoden 2022 aikana käynnistetään pormestariohjelman mukaisesti selvitys tasataksan toteutuksesta ja sen rahoituksesta."

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska ja Sirpa Pursiainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

S. 118 Tampereen Sähkölaitos -konserni, lisätään: "Sähkölaitos jatkaa polttoon perustumattomien ja hiilinegatiivisten kaukolämpöratkaisujen edistämistä syksyllä julkaistun selvityksensä pohjalta."

Kannatus: Kalervo Kummola, Pekka Salmi, Jouni Ovaska ja Sirpa Pursiainen

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Pormestari Ikosen muutosehdotus hyväksyttiin äänin 10-57.

**Lassi Kaleva oli tehnyt seuraavat muutosehdotukset
Perussuomalaisen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuorossa:**

Sivu 14. Toimintaympäristö.

Väestö-alaotsikon viimeiseksi kappaleeksi: "Tampereen kaupunki lopettaa kiintiöpakolaisten vastaanottamisen. Mikäli kiintiöpakolaisten vastaanottoa jatketaan, pyritään vastaanottamaan pakolaisia kulttuurinen etäisyys huomioiden."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 57-10.

Sivu 28. Alustavat vuositavoitteet.

Talousarvion toiminnan tavoite 2022. Nro 38 "Talouden tasapainotus- ja tuottavuusohjelma on laadittu ja toteutus on käynnistetty." Muutetaan muotoon: "Talous tasapainotetaan."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 57-10.

Sivu 33. Hiedanranta-kehitysohjelma

Toiminnan painotukset vuonna 2021. Toisen sarakkeen lopussa kolmanneksi viimeinen rivi alkaen "kaupungin painotuksina alueella on..." poistetaan kolme lausetta, joista viimeinen loppuu sanoihin "...edelleen Lentävänniemen suuntaan."

Lisätään poistettujen kolmen lauseen tilalle teksti: "Kaupunki päättää olla toteuttamatta Näsisaarta alueen pohjavedelle aiheutuvan riskin johdosta. Raitiotien 2-osan toteuttamista Santalahdesta eteenpäin siirretään 5 vuodella. Näsisaaren täyttöä varten tarkoitettun murskeen jatkokäsittelyä ja myyntiä tutkitaan."

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

KUSTANNUSVAIKUTUS: Sulkavuoren kiviaineksen jalostaminen myyntiin lisää kaupungin tuloja tulevien vuosien kuluessa arviolta noin 8 milj. euroa. Numeromuutokset viedään budjettiin virkamiestyönä.

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 56-10, 1 tyhjää.

Muutosesitys 1, sivu 38. Ilmastobudjetti

Sivun ensimmäinen lause muutetaan muotoon: "Tampere tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2050 mennessä."

Ensimmäisen lauseen jälkeen lisätään seuraava lause: "Hiilineutraaliutta tavoiteltaessa toteutetaan vain sellaisia toimenpiteitä, jotka eivät merkittävästi nosta asumisen, elämisen, liikkumisen ja yrittämisen hintaa."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 56-11.

Muutosesitys 2, sivu 38. Ilmastobudjetti

Päästöbudjetti-kappale. Poistetaan tekstistä seuraavat lauseet: "Liikenteen päästöt laskevat hitaasti. Mitä pidempään tämä jatkuu, sitä rajumpi muutos tarvitaan tavoitteeseen pääsemiseksi."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 56-11.

Muutosesitys 3, sivu 38. Ilmastobudjetti

Päästöbudjetti-kappale. Lisätään kappaleen loppuun seuraavat lauseet: "Tampere ei edistä ilmasto- tai muistakaan syistä lihan ja maidon käytön rajoittamista tai lopettamista, etenkin kasvavassa iässä olevien lasten tai haavoittuvassa asemassa olevien vanhusten yksiköissään, tai kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa."

KUSTANNUSVAIKUTUS: Nolla.

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 54-10, 3 tyhjää.

Sivu 43. Hankinnat.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kohtaan "Kaupungin hankinnan periaatteet ovat:" viimeiseksi kohdaksi lisätään lause: "Tampereen kaupunki pyrkii lain sallimin keinoin mahdollistamaan ja varmistamaan alueellaan toimivien pienten ja keskisuurten yritysten osallistumisen tarjouskilpailuihin, ja niissä menestymisen."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 54-10, 3 tyhjää.

Sivu 46. Sivistys- ja kulttuurilautakunta.

Lisätään "Tuottavuus"-osan loppuun uusi kappale: "Tampere edistää liikkumista tarjoamalla uimahallin käyttäjämaksut puoleen hintaan kaikille 65-vuotta täyttäneille klo 9-14 välisenä aikana matkakortilla maksettaessa."

KUSTANNUSVAIKUTUS: miinus 100 000 euroa. Numeromuutokset viedään budjettiin virkamiestyönä.

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 57-10.

Sivu 49. Liikunta ja nuoriso.

Toiminnan keskeiset muutokset -laatikko. Laatikon ylimmässä neljänneksessä sanoihin "...Hakametsän Sport Campuksen suunnittelutyö jatkuu" jälkeen lisätään uusi virke: "Ympärivuotisessa käytössä olevien valaistujen kuntoportaiden rakentamisen suunnittelutyö käynnistetään."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 57-10.

Sivu 53. Ikäihmisten palvelut.

Toiminnan keskeiset muutokset -laatikkoon, omaksi kokonaisuudekseen viimeisen kohdan "allasjumppa" jälkeen. Lisätään seuraava teksti: "Kaupunki tukee omaishoitajia ja omaishoitoa tehokkaaksi havaituilla keinoilla."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 55-10, 2 tyhjää.

Sivu 53. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Toiminnan keskeiset muutokset -laatikkoon. "Vahvistetaan lastensuojelun aikuissosiaalityötä"- virkkeen jälkeen lisätään teksti: "Lastensuojelun rekrytointiongelman etsitään aktiivisesti ratkaisuja."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 52-10, 5 tyhjää.

Sivu 58. Ammatillinen koulutus.

Toiminnan keskeiset muutokset -taulukkoon viimeiseksi uudeksi kohdaksi: "Maahanmuuttajien kotoutumista suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan varmistetaan muun muassa sillä, että kotoutumissuunnitelmaan sisältyvää laadukasta suomen kielen ja kulttuurin opetusta on tarjolla riittävästi, ja edistymistä mitataan selkeillä testeillä."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 57-10.

Sivu 58. Lukiokoulutus.

Laatikko: Toiminnan keskeiset muutokset. Lisätään viimeisen lauseen: "Lisäksi laaditaan lähivuosina suunnitelma lukiopaikkojen kasvattamisesta" jälkeen lause: "Lukiopaikat lisätään pääsääntöisesti yleislinjoille."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 57-10.

Sivu 65. Talonrakennushankkeet vuosina 2022-2025

Taulukon teksti "Kaupin urheilupuisto (huoltorakennus, stadion, jalkapallokatsomo)" poistetaan ja tilalle tulee teksti: "Kaupin urheilupuisto (ympärivuotinen jalkapallohalli pukutilat ja katsomot noin 3000-4000 katsojalle)". Toteutetaan voimassa olevan budjetin puitteissa.

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 56-10, 1 tyhjää.

Sivu 69 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kaupin urheilupuiston katsomot -kappaleen otsikko ja teksti poistetaan ja ne korvataan seuraavasti. Uusi otsikko: "Ympärivuotisen jalkapallohallin toteuttaminen Kaupin urheilupuistoon". Uusi teksti: "Kaupin pesäpallo- ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

hiihtostadionin rakentaminen aloitetaan syksyllä 2021 ja se otetaan käyttöön kesällä 2022. Kaupin tekonurmi 3:n paikalle rakennetaan uusi ympärivuotiseen toimintaan ja kaikille seuroille tarkoitettu jalkapallohalli, johon sijoittuvat myös pukuhuoneet ja aputilat sekä katsomo noin 3000-4000 katsojalle. Liikenne- ja pysäköintiratkaisut toteutetaan uuden asemakaavan mukaisesti vuosina 2021-2022."

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 56-10, 1 tyhjää.

Sivu 76. Yhdyskuntalautakunta

Henkilöautolla tulee päästä liikkumaan sujuvasti koko kaupungin alueella. Kadunvarsipysäköinnin määrää ei vähennetä.

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 57-10.

Sivu 85. Konsernihallinto

Talous. "Ensimmäiseksi kappaleeksi lisätään seuraava kappale: Investointikatto, joka sisältää kaikki investoinnit, otetaan käyttöön vuoden 2023 alussa."

KUSTANNUSVAIKUTUS: Positiivinen riippuen toimenpiteistä.

Kannatus: Arne Raevaara

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, muutosesitys EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Kalevan muutosehdotus hylättiin äänin 57-10.

Jouni Sirén oli tehnyt seuraavan toivomusponsiehdotuksen:

"Hiedanranta-kehitysohjelma s. 33. Vaitinaron eritasoliittymän suunnittelua ei jatketa ennen kuin on saatu Korkeimman hallinto-oikeuden päätös Näsijärven vesistöäyttyä koskevasta valituksesta."

Kannatus: Liban Sheikh

Puheenjohtajan äänestysesitys: Toivomusponsiehdotuksen hyväksyminen JAA, ehdotuksen hylkääminen EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Sirénin toivomusponsiehdotus hylättiin äänin 4-58, 5 tyhjää.

Tiedoksi

Jukka Männikkö, Reija Linnamaa, ko-pa-li (konsernihallinto, palvelualueet, liikelaitokset), aloitteiden tekijät

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

1 Kh 1.11.2021 Pormestarin talousarvioehdotus 2022

2 Kh 1.11.2021 Korjauslista vuoden 2022 talousarvioon, 27.10.2021

3 Kh 1.11.2021 Talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät aloitteet ja niihin annetut vastaukset

---

Kaupunginhallitus, 01.11.2021, § 513

Valmistelijat / lisätiedot:

Jukka Männikkö

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Anna-Kaisa Ikonen, Pormestari

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2025 taloussuunnitelma hyväksytään.

Talousarvio sitoo valtuustoon ja muihin toimielimiin nähden Yleisperustelut-osan Talousarvion sitovuus -luvussa määriteltyjen sitovuussäännösten mukaisesti.

Konsernijohtajalle annetaan oikeus päättää organisaatiomuutoksiin liittyvien toimintojen ja niihin liittyvien määrärahojen siirroista.

Konsernijohtajalle tai hänen määräämälleen konsernihallinnon viranhaltijalle annetaan seuraavat oikeudet:

- oikeus ottaa vuoden 2022 mahdollisiin muutettuihin talousarvioihin sisältyvä lainamäärä
- oikeus ottaa vuoden 2022 aikana lyhytaikaisia lainoja 60 milj. euron määrään saakka maksuvalmiuden turvaamiseksi
- oikeus myöntää lyhytaikaisia antolainoja konserniyhteisöille yhteensä enintään 30 milj. euron määrään saakka
- oikeus konvertoida ja maksaa ennaikaisesti takaisin kaupungin taseeseen sisältyviä ottolainoja.

Talousarvion liitetietoihin sisältyvät konserniyhteisöjen tavoitteet hyväksytään kuntalain 110 §:n tarkoittamiksi kuntakonsernin tavoitteiksi.

Konsernihallinnon talousyksikkö oikeutetaan tekemään talousarvioasiakirjaan teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät valtuusto- ja kuntalaisaloitteet sekä niihin liitteessä annetut vastaukset merkitään tiedoksi. Aloitteet eivät anna aiheutta muihin kuin liitteessä mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Talousarvion rakenne ja sisältö

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kuntalain 110 §:ssä on kunnan talousarviosta säädetty seuraavaa:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.'

Ehdotus kaupungin vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2022–2025 taloussuunnitelmaksi on laadittu ottaen soveltuvin osin huomioon talousarvion laadintaa koskevat säännökset ja ohjeet.

Tampereen kaupungin talousarvio koostuu seuraavista osista: yleiset lähtökohdat, käyttötalousosa ja investoinnit yksiköittäin, laskelmat sekä liitteet.

Organisaatiomuutoksia ja talousarviorakenteen muutoksia

Sosiaali- ja terveystalousten sekä pelastustoimen järjestämistä vastaavien yksiköiden kustannukset siirretään kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta, mikä näkyy taloussuunnitelmakaudella vuosien 2023–2025 laskelmissa.

Talousarvio 2022

Vuoden 2022 talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun lähtökohdat muodostavat Tampereen strategia 2030, pormestari Anna-Kaisa Ikonen pormestariohjelma, kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös ja vuoden 2021 talousarvion toteumaennuste sekä vuosia 2021–2025 koskevat taloudelliset ennusteet.

Tuloperusteet ja tilikauden tulos

Vuoden 2022 talousarvio on valmisteltu nykyisen 20,25 tuloveroprosentin ja nykyisten kiinteistöveroprosenttien mukaan.

Verotulojen arvioidaan kasvavan ensi vuonna 14,8 milj. euroa (1,3 prosenttia) vuoden 2021 toteumaennusteesta. Kunnallisverotulojen kasvuksi arvioidaan 40 milj. euroa ja kiinteistöverotulojen 4,0 milj. euroa. Yhteisöverotulojen arvioidaan vähenevän 29,2 milj. eurolla, kun kuntien koronapandemian vuoksi kahdelle vuodelle korotettu yhteisöveron jako-osuus laskee 10 prosenttiyksiköllä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Valtionosuudet ovat kasvamassa noin 7,4 milj. eurolla. Kasvu aiheutuu veromenetysten kompensatiosta ja muiden opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien 14,4 milj. euron kasvusta. Valtiovarainministeriön alaiset peruspalvelujen valtionosuudet vähenevät 7,0 milj. eurolla.

Verorahoitus (verotulot+valtionosuudet) kasvaa vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna 22,0 milj. euroa eli 1,5 prosenttia.

Talousarviossa koko kaupungin yhteenlasketut nettomenot kasvavat vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen verrattuna 60,6 milj. euroa (4,5 %). Vuoden 2022 talousarviossa pysyvien vastaavien myyntivoittojen arvioidaan 53,8 milj. euroa.

Vuosina 2023-2025 tavoitteena on pitää nettomenojen vuotuinen kasvu verorahoituksen kasvua pienempänä, jotta tuloslaskelma saadaan nostetuksi ylijäämäiseksi.

Vuoden 2022 talousarvion vuosikate on 83,6 milj. euroa ja tilikauden tulos on 26,6 milj. euroa alijäämäinen. Vuosikate kattaa suunnitelman mukaisista poistoista 76 prosenttia.

Investoinnit

Kaupungin ja liikelaitosten yhteenlasketut ulkoiset bruttoinvestoinnit ovat 234,8 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 234,4 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta on talousarviossa 135,8 milj. euroa negatiivinen. Investointien tulorahoitusprosentti on 36.

Suurimmat investointimenot (netto) ovat talonrakennushankkeiden 96,9 milj. euron, yhdyskuntalautakunnan 60,0 milj. euron, Tampereen Vesi Liikelaitoksen 21 milj. euron sekä asunto- ja kiinteistölautakunnan 12,3 milj. euron investoinnit. Viiden tähden keskustan kehitysohjelman investointeihin varataan 10,4 milj. euroa.

Lainamäärä

Lainamäärä kasvaa 114 milj. eurolla ja asukaskohtainen lainamäärä nousee ensi vuoden lopussa 4 363 euroon. Kaupungin kasvun edellyttämien suurten investointitarpeiden vuoksi paine kaupungin lainamäärän kasvuun kuitenkin jatkuu lähivuosina. Taloussuunnitelmakaudella vuosikatteen tasoa suhteessa investointeihin on nostettava.

Toiminnan tavoitteet

Anna-Kaisa Ikosen pormestariohjelman 2021–2025 pohjalta laadittu Tampereen strategia 2030 hyväksyttäneen kaupunginvaltuustossa 15.11.2021. Vuosi 2022 on uuden strategian ensimmäinen toteutusvuosi.

Strategialuonnoksen visio on Tekemisen kaupunki. Strategia jakautuu neljään painopisteeseen: yhdenvertaiset yksilöt, tekevät yhteisöt, hiilineutraaleja tekoja sekä tulevaisuuden edelläkävijyyttä. Painopisteille on luotu vuoteen 2030 tähtäävä tavoitetila sekä valtuustokaudelle kohdistuvat linjaukset, tavoitteet ja mittarit. Lisäksi strategia sisältää painopisteiden toteuttamista tukevan, rohkeasti uudistuva kaupunki -

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

painopisteen sekä kaupunkitasoiset asiakaskokemusta koskevat linjaukset.

Talousarviossa asetetaan valtuustoon nähden sitovia toiminnan tavoitteita perustuen Tampereen strategiaan ja pormestariohjelmaan. Tavoitteita asetetaan ensisijaisesti strategian painopisteille sekä näitä tarkentaville valtuustokauden tavoitteille. Tavoitteissa korostuvat uuden strategian mukaiset, toiminnan pitkän aikavälin vaikuttavuutta tavoittelevat teemat, joita ovat kokonaisuudessaan mm. tamperelaisten yhdenvertaisuuden edistäminen ja hyvinvointierojen kaventaminen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden tukeminen, kestävän kaupunkikehityksen edistäminen sekä yritystoiminnan ja tulevaisuuden osaamisen vahvistaminen. Uusia tavoitteita on kohdistettu mm. keskustan saavutettavuudelle, lukioihin siirtymiselle, pientalotonteille, lasten ja nuorten kokemalle hyvinvoinnille koulussa, oppimistuloksille, luonnon monimuotoisuudelle ja hiilineutraalisuuden edistämiseksi, kansainvälisille osaajille, talouden tasapainottamiselle sekä Tampereen houkuttelevuudelle työnantajana. Lisäksi tavoitteissa huomioidaan vuonna 2023 toteutuva sote-uudistus.

Talousarviossa asetetaan toiminnan tavoitteita kaupunkitasoisesti sekä erikseen lautakunnille, liikelaitoksille ja konserniyhteisöille. Myös liikelaitosten ja konserniyhteisöjen tavoitteet toteuttavat Tampereen strategiaa.

Strategian sisältöjä tarkennetaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle laadittavissa palvelusuunnitelmissa. Palvelusuunnitelmat laaditaan valtuustokaudelle 2022–2025. Palvelusuunnitelmien sisällöt tarkentuvat vuosisuunnitelmissa. Johtokunnat tarkentavat strategian sisältöjä vuosittain laadittavissa palvelu- ja vuosisuunnitelmissa.

Tavoitteet hyväksytään lopullisessa muodossaan osana talousarviota 15.11.2021.

Vuoden 2022 toiminnan tavoitteiden lopulliset muotoilut ovat listatekstin liitteenä olevalla korjauslistalla.

Taloussuunnitelma 2022–2025

Talousarviokirjaan sisältyy taloussuunnitelma vuosille 2022–2025. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelma on laadittu karkealla tasolla. Investoinneista esitetään taloussuunnitelmakauden investoinnit sekä alustavat arviot vuosille 2026–2031.

Taloussuunnitelmakaudella palvelutarpeiden kasvu ja suuret investointitarpeet asettavat paineita kaupungin rahoitusaseman vakaana pitämiseksi. Tilikauden tuloksen tasapainottaminen edellyttää, että verorahoitus kasvaa toimintakatetta enemmän. Hyvinvointialueen perustamisen kaikkia talouteen kohdistuvia vaikutuksia ei vielä ole tiedossa. Taloussuunnitelmakaudella toiminnan rakenteellisilla

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

muutoksilla ja palveluverkon tiivistämisellä on menojen kasvuvauhtia saatava hidastetuksi.

Kunnallisveron ja yhteisöveron tilitykset heilahtelevat taloussuunnitelmakaudella voimakkaasti sote-uudistuksen vaikutuksesta. Taloussuunnitelmakauden verotulojen arviointi onkin hyvin ongelmallista. Verotulot ja valtionosuudet ja toimintamenot putoavat sote-uudistuksen myötä vuonna 2023 voimakkaasti.

Kunnallisverotilitykset vähenevät vielä 2024, mutta kääntyvät sen jälkeen noin 4 prosentin kasvuun. Yhteisöverotilitykset putoavat vuosina 2022 ja 2023, jonka jälkeen yhteisöverotuoton arvioidaan kasvavan maltillisesti.

Kuntatalouden vuodesta 2022 on tulossa vaikea. Valtiovarainministeriön laskelmien mukaan valtion toimenpiteet heikentävät kuntataloutta noin 1,1 miljardilla eurolla vuonna 2022. Koronatukien poistumisen jälkeen valtion toimenpiteiden kuntataloutta heikentävä vaikutus noin 400 milj. euroa, mikä on 2000-luvun suurin summa. Valtiovarainministeriö arvioi optimistisesti, että kuntien toimintamenojen kasvu hidastuu 3,0 prosenttiin vuonna 2022, kun suurin osa koronapandemian aiheuttamista lisäkustannuksista vähenee rokotekattavuuden parantuessa. Kuntien toimintakatteen arvioidaan kuitenkin heikkenevän voimakkaasti, sillä toimintatulojen arvioidaan laskevan noin 5,5 prosenttia.

Kuntalain 110 §:n mukaan 'taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.' Tampereen kaupungin taseessa on edellisiltä tilikausilta kertyneitä ylijäämiä 517 303 616,30 euroa.

Investoinnit 2022–2025

Taloussuunnitelmakauden investointitaso pysyy suurena. Kaupungin ja liikelaitosten yhteenlasketut nettoinvestoinnit nousevat taloussuunnitelmakaudella noin 970 milj. euroon. Keskimääräinen investointitaso on taloussuunnitelmakaudella 243 milj. euroa.

Taloussuunnitelmakauden suurimmat investointimenot ovat talonrakennushankkeiden 422 milj. euron investoinnit ja yhdyskuntalautakunnan 231 milj. euron investoinnit.

Korkean investointitason aiheuttamaa lisärahoitustarvetta katetaan osittain omistuksien uudelleenjärjestelyillä ja omaisuuden myynnillä. Omaisuuden myynnistä saatavia tuloja tulee ensisijaisesti kohdistaa suunniteltujen investointien omarahoitusosuuden vahvistamiseen ja velanottotarpeen vähentämiseen.

Lainamäärän kehitys 2022–2025

Lainamäärä on kasvamassa taloussuunnitelmakaudella 1,482 miljardiin euroon ja asukaskohtainen lainamäärä on nousemassa vuoden 2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

loppuun mennessä 5 790 euroon. Lainamäärän kasvua kuitenkin saadaan hidastetuksi kehittämällä ja myymällä peruspalveluiden tuottamiseen liittymättömiä kiinteistöjä, yhtiöitä ja osuuksia. Myytävää omaisuutta eikä tavoitetasoa taloussuunnitelmassa ole yksilöity.

Talousarviokirjan toimitus

Esitys vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2022–2025 taloussuunnitelmaksi on jaettu kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle 25.10.2021 talousarvion esittelytilaisuudessa sekä lähetetty postitse 26.10.2021.

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja muut talousarvioon liittyvät asiat

Kaupunginvaltuusto on 26.9.2020 päättänyt, että aloitteiden käsittelyohjeistusta ja sen noudattamista tarkennetaan, jotta vastaukset aloitteisiin tulisivat nopeammassa tahdissa käsittelyyn. Päätöksen mukaan 'jos aloitteessa edellytetään määrärahaa, se käsitellään talousarvion yhteydessä'.

Lautakunnat ja johtokunnat ovat käsitelleet aloitteita tällaisina talousarvioaloitteina. Lisäksi joihinkin lauta- ja johtokunnille kuulumattomiin aloitteisiin on viranhaltijavastaukset. Aloitteet, tiivistelmä vastauksista sekä vastaukset kokonaisuudessaan on koottu liitteeksi.

Tiedoksi

Jukka Männikkö, Reija Linnamaa, konsernihallinto, palvelualueet, liikelaitokset, aloitteiden tekijät

Liitteet

- 1 Kh 1.11.2021 Pormestarin talousarvioehdotus 2022
- 2 Kh 1.11.2021 Korjauslista vuoden 2022 talousarvioon, 27.10.2021
- 3 Kh 1.11.2021 Talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät aloitteet ja niihin annetut vastaukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 199

Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

TRE:105/00.01.03/2021

Päätös

Puheenjohtaja totesi, että hallintosäännön 115 §:n mukaisena aloitteena on jätetty seuraava valtuustoaloite:

Valtuustoaloite neuropsykiatrisia erityispiirteitä omaavien lasten ja heidän perheidensä tuen vahvistamiseksi - Ulla-Leena Alppi ym.

Perustelut

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä, valtuutetulla ja valtuutetun sijaan saapuneella varavaltuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloitteen jättämisestä tulee ilmoittaa sähköisesti sihteeristölle sähköpostiosoitteella valtuuston. sihteeristo@tampere.fi ennen kokouksen alkamista.

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Ulla-Leena Alppi ym

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 200
Kokousraportit

TRE:106/00.02.01/2021

Päätös

Kokousraportit otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Päätösehdotus oli

Kokousraportit otetaan pöytäkirjan liitteeksi.

Liitteet

1 Kokousraportti 15.11.2021

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kunnallisvalitus

§197, §198

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa muutosta hakea myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§191, §192, §193, §194, §195, §196, §199, §200

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)